

Navrhli jsme, aby ti notáři, kteří v den platnosti nového řádu podle svých dekretů mají právo úřadovati i v jiném ve státním jazyku, byli novým řádem samotným, tedy ex lege ustanoveni za tlumočníky jazyka menšinového. Notáři za platnosti nového řádu jmenovani musí ovšem obdržeti příslušný dekret.

Velice jsme si zakládali na našem § 60, jehož vzor vzat byl z italského notářského řádu a jenž byl námi zpracován a přizpůsoben našim poměrům.

Jest to ustanovení pro notáře nezámožné sociálně spravedlivé, neboť umožňuje mu existenci. Takovému nezpůsobilému notáři nezámožnému přidělila by notářská komora koadjutora-substituta, který by kancelář vedl a o výtžek její se s notářem dělil. Vládní osnova ponechala dosavadní stav § 169 platného notářského řádu, jež jest v daných hospodářských poměrech příliš krutý!

V partii o poplatcích ukázali jsme v podání na některé nemožnosti, které vládní osnova zaváděla.

Shrneme-li vše, co jsme uvedli, můžeme říci, že vládní osnova při všech svých kladech a přednostech byla by lepší, kdyby se byla přidržela osnovy naší, jež byla vypracována metodou čistě reální a realistickou, odvažující velmi pozorně, co jest v zájmu spravedlnosti a celku!

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Bylo-li co dáno k uskutečnění jakékoliv nedovoleného účelu, třeba i zápůjčkou, nelze toho požadovati zpět.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 26. května 1920 Rv. I 200/20.)

A zapůjčil B-ovi 1000 Kč na podloudné nákupy hovězího dobytka; A věděl k jakému účelu B si peníze vypůjčil, ba on ještě k odkupu takto získaných kusů dobytka B-ovi sám se nabízel.

Žaloba A-ova na vrácení zapůjčených 1000 Kč. B-ovi byla soudem zamítnuta z důvodu, že žalobce umožnil žalovanému uskutečnění nedovoleného účelu, ba napomáhal k tomu, maje sám očividný zájem na tom, aby byl nedovolený účel dosažen.

Nezáleží na formě v jaké se tak stalo, nýbrž účelu k jehož dosažení se tak stalo, neboť nový nadpis v § 1174 obč. z. ob. mluví v všeobecně o tom, že to, co bylo dáno k dosažení nedovolenému účelu, nelze požadovati zpět.

Dovolací stížnost proti výroku druhé stolice ohledně odměny vnučeného správce jest vyloučena.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. září 1920 R II 254/20.)

Důvody: Dle § 528 odst. 1. c. ř. s. ve znění císařského nařízení z 1./6. 1914 č. 118 ř. z. jest rekurs proti rozhodnutí druhé stolice v otázce útrat nepřipustným, což dle § 78 ex. ř. platí i pro řízení exekuční.

Náklad (útraty) vzešlý s dosazením vnučeného správce sluší považovati za útraty exekuční, poněvadž jsou součástíkou veškerých útrat exekučních, které povolením a provedením exekučních prostředků vznikají. Ostatně také majíce povahu poplatků — dle § 104 i. ř. — soudem se vybírají. — Taj. nejvyš. s. Chytil.

Uznáno-li otcovství k nemanželskému dítěti, lze jen tehda domáhati se sporem toho, co otec dle zákona plniti jest povinen, poukázali poručenského soud poručníka ku žalobě formálním usnesením, jež doručeno byvši též nemanželskému otci, nabylo právní moci.

Tímto usnesením jest procesní soudce vázán.

(Plenární usnesení nejvyššího soudu ze dne 27. října 1920.)

V § 16. I dílčí novely k obč. zákonu sub. II. uvedeno jest: Uznáno-li otcovství, jest na soudu, by sám od sebe stanovil v mimosporném řízení výměru toho, co otci dle zákona plniti

náleží, závisí-li však toto rozhodnutí na vyšetření sporných skutečností, jichž prostředky mimo sporného řízení nelze zjistiti, by poukázal poručníka, podatí žalobu.

Důvody: Poukázán-li poručník na žalobu formálně bezvadným a právoplatným usnesením poručenského soudu, jest zjednan nezvratný podklad pro řízení sporné a nelze procesnímu soudu přiznati oprávnění, by zkoumal, zda usnesení poručenského soudu jest či není věcně opodstatněno. Pravda ovšem, že ustanovení posl. odstavce § 42 j. n. k tomuto případu se nevztahuje, majíc na zřeteli případ opačný. Nutno však uvážiti, že zákon ponechává soudu poručenskému na uvážení, zda jest či není s to, by vystačil s prostředky řízení mimosporného. Posouditi věcnou odůvodněnost tohoto výroku přísluší po případě soudu, jemuž poručenský soud pořadem stolic mimosporného řízení jest podroben, nelze však práva toho přiznati soudu procesnímu, jenž není po zákonu povolán k tomu, by rozhodoval o správnosti usnesení soudu poručenského. Právoplatný výrok poručenského soudu jest nezvratitelným podkladem přípustnosti pořadu práva nejen pro účastníky nýbrž i pro soud procesní.

Dr. Pekárek.

Uplatňování nároku proti nedospělé osobě ve smyslu § 1310 všeob. obč. zákoníka předpokládá provedení předchozího sporu proti osobě dozorcí.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23./3. 1920, č. j. R II 54/20.)

Důvody: Ze srovnání obsahu § 1309 a 1310 obč. z. vyplývá, že škody vzniklé činem nedospělých osob jsou především povinni nahraditi ti, jimž škoda může se přičítati, poněvadž nedohlížely na osoby jim k opatrování svěřené, dále že případné zavinění jejich není v žádné souvislosti se zaviněním nedospělé osoby, nýbrž, že je samostatným a nezávislým na případné subsidiární povinnosti nedospělé osoby a že dle § 1310 obč. z. nárok vůči nedospělé osobě nabyvá působnosti teprve tehdy, když jest zjištěno, že nelze dojíti náhrady u osoby dozorcí. Uplatňování nároků proti nedospělé osobě samé předpokládá tedy, že bylo prokázáno, že dozorcí osoba není k náhradě povinna nebo nemůže náhrady poskytnouti. Tato otázka může býti řešena toliko zvláštním sporem, nikoliv jinakým posouzením okolností a nelze opomenuti předchozího sporu omlouvatí tím, že prý také ve sporu proti nedospělé osobě lze zjistiti, jak dalece vyhověla dozorcí osoba povinnosti § 1309 obč. z. jí uložené.

Chytil.

Rozhodnutí nejvyššího správního soudu ve věcech finančních.

Konverse: Z prohlášení, jímž se zvyšuje míra úroková z pohledávky již ověřené listinou, která z důvodů konverse nebyla podrobena stupnicovému poplatku, jest zaplatiti stupnicový poplatek dle výše celé pohledávky.

(Nález ze dne 21. listopadu 1921 č. 9436.)

Poplatek nemovitostí: I. Zpětný převod nemovitosti s kupce zapsaného již za vlastníka na prodávajícího, na základě zrušení smlouvy kupní jejich dohodou podléhá poplatku nemovitostnímu. — II. Přebod nemovitosti s manžela vnučky na jejího děda nepoživá výhody převodu mezi rodiči a dětmi.

(Nález ze dne 25. listopadu 1921 č. 15.781.)

Poplatky pozůstalostní: K poklesu hodnoty cenných papírů po dni úmrtí zůstavitelova nelze hleděti.

(Nález ze dne 25. listopadu 1921 č. 15.783.)

Poplatek nemovitostí: Úplata za přenechání práva vésti starou firmu nepodléhá poplatku nemovitostnímu. Poplatku tomu podléhá však jako součást kupní ceny zvlášť udaná úplata za okruh zákaznictva, obchodní knihy, seznamy a zápisy a za sdělení jmen dodavatelů.

(Nález ze dne 2. prosince 1921 č. 15.824.)

Zvláštní daň výdělková: U spořitelny jest ze zdanění vyloučiti účetní, ale nerealizovaný kursovní zisk jen tehdy, byl-li účetně přikázán zvláštnímu rezervnímu fondu pro ztrátu kursovní.

(Nález ze dne 2. prosince 1921 č. 15.828.)

Poplatky dědické: Vyměřila-li finanční správa dědické poplatky z cenných papírů, o nichž nebylo záznamů vídeňské